

**Освітня програма III ступеня (профільна середня освіта)
комунального закладу «Ліцей «Муніципальний колегіум»
Кропивницької міської ради»
на 2023/2024 навчальний рік**

Загальні положення освітньої програми III ступеня

Освітня програма «Ліцею «Муніципальний колегіум» III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Законів України

«Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та складена на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів освіти загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»), від 31.03.2020 №464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.08.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма III ступеня (профільна середня освіта) «Ліцеї «Муніципальний колегіум».

Освітня програма профільної середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації в «Ліцеї «Муніципальний колегіум» єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма «Ліцею «Муніципальний колегіум» на 2023/2024 н.р. визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів (додаток 1, додаток 2, складений відповідно таблиці 2,3 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493);

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм (додаток 3, складений відповідно таблиці 4 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493), пропонується зміст

окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Освітня програма ХЛ№141 сформована на основі Типової освітньої програми (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів світи загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»), від 31.03.2020 №464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»).

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

- для 11-х класів – 1330 годин/ навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслюється у річному навчальному плані «Ліцею «Муніципальний колегіум» III ступеня.

Річний навчальний план «Ліцею «Муніципальний колегіум» та його обґрунтування.

Річний навчальний план для 11-х класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження в частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2022 року.

Освітня програма для 11-х класів містить навчальні плани для 11-I класу (додаток 1, додаток 3) та 11-II класу (додаток 2, додаток 3), де зазначено: загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на курси за вибором, перелік навчальних програм МОН України для учнів 11-х класів.

Для складання річного навчального плану на 2023/2024 н.р. КЗ «Ліцей «Муніципальний колегіум» Кропивницької міської ради» використовує другий варіант розподілу годин щодо організації освітнього процесу. Другий варіант (додаток 1, додаток 2 відповідно таблиці 2 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493) містить перелік базових предметів, який включає окремі профільні предмети філологічного та природничо-математичного напрямів.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (додаток 4).

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Історія України», «Всесвітня історія», вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». До

профільних предметів віднесено предмети «Іноземна мова (англійська)», «Алгебра і початки аналізу», «Геометрія».

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2020 року № 143 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» внесено зміни до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 назва навчального предмета «Захист Вітчизни» змінено на «Захист України». У зв'язку з цим відповідні зміни внесено до типової освітньої програми закладу загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 (згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 31 березня 2020 року №464). З метою виконання програми предмету «Захист України» (10 клас – 1,5 год., 11 клас – 1,5 год) уроки для учнів 10-11 класів закладу освіти проводять на базі ліцею «Сокіл», який має відповідне матеріально-технічне забезпечення та в повному обсязі забезпечує виконання практичної складової програми з предмету. На підставі цього 105 годин, які відведені на викладання цих предметів виводяться з тарифікації закладу освіти.

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Біологія і екологія». Розподіл годин між модулями біології і екології здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво», «Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні обрали два предмети – «Інформатика» та «Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?», які продовжують вивчення в 11-х класах. Години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети, діляться між двома обраними предметами: «Інформатика» (по 2 години на тиждень), «Технології» (по 1 години на тиждень).

Частина навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі.

Ураховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів, у старшій школі профіль навчання організовується за філологічним та математичним напрямом, профіль - іноземна філологія, математика.

Зміст профілів навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- профільні предмети (їх перелік з кількістю тижневих годин подано в додатку 3, що вивчаються на профільному рівні;

- курси за вибором і факультативні курси.

У процесі складання річного навчального плану адміністрацією «Ліцею «Муніципальний колегіум» враховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів, які вивчаються на профільному рівні іноземна мова (англійська), математика (алгебра і початки аналізу, геометрія);

- кількість тижневих годин для вивчення профільних предметів складається з кількості годин, відведених річним навчальним планом «Ліцею «Муніципальний колегіум» на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

- залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів «Ліцею «Муніципальний колегіум» використовує для підсилення предметів інваріантного складника та для вивчення курсів за вибором і факультативних курсів.

Курси за вибором разом із профільними предметами відображають специфіку профілю іноземної філології та математики і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних, містять додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, які знайомлять учнів із галузями знань, не представлених у змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання, а саме:

- у 10, 11 класах (профіль іноземна філологія, математика), з метою розширення лінгвістичного діапазону учнів, який дає їм можливість вільно спілкуватись у типових ситуаціях іншомовної комунікативної взаємодії продовжується вивчення курсів за вибором:

- «Культурознавство США і Великобританії» (1 година на тиждень), який викладатиметься за державною програмою;

- з метою подальшого удосконалення набутих за попередні роки вивчення мовних і мовленнєвих навичок, умінь і знань з англійської мови введено курс за вибором «Основи ділового спілкування» (1 година на тиждень), який викладатиметься за державною програмою.

- «Література США та Великобританії» (1 година на тиждень), який викладатиметься за державною програмою.

Курси за вибором, факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених у навчальних планах 10, 11-х класів

(додаток 1, додаток 2).

Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок варіативних модулів, які визначені шляхом опитування учнів у кожному класі: 10, 11-ті класи – легка атлетика, гімнастика, волейбол, баскетбол.

За рахунок варіативної складової річного навчального плану виділено додаткові години для підсилення предметів інваріантного складника щодо вивчення базових предметів:

- у 11-х класах (профіль іноземна філологія) збільшено кількість годин на вивчення предмета: «Математика» (на 2 години на тиждень), а саме: для предметів: «Алгебра і початки аналізу»(на 1,5 година на тиждень), «Геометрія»

(на 0,5 години на тиждень), викладання яких здійснюється за державною програмою рівня стандарту;

- у 11-х класах збільшено кількість годин на вивчення предмета «Українська мова» (на 1 година на тиждень), викладання якого здійснюється за державною програмою рівня стандарту.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня й виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Освітня програма «Ліцею «Муніципальний колегіум» III ступеня (профільна середня освіта) зорієнтована на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

На початку 2023/2024 навчального року «Ліцею «Муніципальний колегіум» організовує проведення в 11-х класах вхідного оцінювання учнів

з метою діагностування рівня їх навчальних досягнень за попередній рік та планування подальшої роботи із систематизації, узагальнення та закріплення навчального матеріалу, що вивчався дистанційно.

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем «Ліцею «Муніципальний колегіум» в освітньому просторі міста.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

«Ліцею «Муніципальний колегіум»

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
-------	------------------------	------------

1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й процеси; послуговуватися технологічними пристроями. і Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність підприємливість	і Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).

8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування й взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзовується насамперед через:

- органiзацiю освiтнього середовища — змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання;

- окремi предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзовуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її змiст — бути нацiленим на виховання порядностi, старанностi, систематичностi, послiдовностi, посидючостi й чесностi. Приклад вчителя покликаний зiграти важливу роль у формуваннi толерантного ставлення до товаришiв, незалежно вiд рiвня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які продовжують здобуття профільної середньої освіти в «Ліцеї «Муніципальний колегіум»

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» КЗ «Ліцей «Муніципальний колегіум» Кропивницької міської ради» надає право на здобуття повної загальної середньої освіти за очною (денна), індивідуальною (сімейна (домашня), педагогічний патронаж, дистанційною формами навчання. Індивідуальна (сімейна, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955. В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами в повному обсязі, з використанням очної, дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу, в залежності від безпекової ситуації. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів, воєнного стану, навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до річного навчального плану та розкладу навчальних занять «Ліцею «Муніципальний колегіум».

Опис форм організації освітнього процесу в «Ліцеї «Муніципальний колегіум»

Освітній процес у «Ліцеї «Муніципальний колегіум» на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку учнів, їхніх освітніх потреб.

При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по «Ліцею «Муніципальний колегіум» та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами вносяться навчальні завдання та оцінки учнів

у електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту і т.п. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження воєнного стану в Україні здійснюється доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятих та зручних платформ та онлайн - платформи «Єдина школа».

Учителі «Ліцею «Муніципальний колегіум» дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу в «Ліцеї «Муніципальний колегіум» визначені різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, мистецькі, інформаційні), сюжетно-рольові ігри, віртуальні подорожі, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри, уроки з дистанційною формою навчання тощо.

Засвоєння нового матеріалу відбувається на лекції, конференції, екскурсії та ін. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так й у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення й формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосовувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, у якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-х класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити учителями проводяться оглядові консультації, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультації будуються за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей здійснюється у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило може застосовуватися у класах для здобувачів профільної освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та /або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед учителем.

Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії (очної і заочної форми) в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу в «Ліцеї «Муніципальний колегіум» можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців)

у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 13.04.2011 №329 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 11.05.2011 za № 566/19304) та орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 25.08.2013 №1222.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 - якість проведення навчальних занять;
 - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма «Ліцею «Муніципальний колегіум» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

На основі освітньої програми «Ліцей «Муніципальний колегіум» складає та затверджує річний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Додаток 1
до освітньої програми
«Ліцей «Муніципальний
колегіум»

(Розподіл навчального часу для 10 класів складений за Типовим навчальним планом спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням іноземних мов (III ступінь), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408)

Робочий навчальний план

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	10-А, 10-Б, 10-Д
	Англо-математичний профіль
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	5
Німецька мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	1,5
Алгебра	1,5
Геометрія	1,5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	2
Хімія	1
Захист України	1,5
Інформатика	2
Технології	1
Культурознавство Великобританії та США	1
Література Великобританії та США	1

Основи ділового спілкування Великобританії та США	1
	33
<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>	5
Алгебра	1,5
Геометрія	0,5
Фізична культура	3
Гранично допустиме навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Додаток 2
до освітньої програми
«Ліцей «Муніципальний
колегіум»

(Розподіл навчального часу для 11 класів складений за Типовим навчальним планом спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням іноземних мов (III ступінь), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408)

Робочий навчальний план

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
	<i>11-I, 11-II</i>
	<i>Англо-математичний профіль</i>
	5-денний навчальний тиждень
Українська мова	3
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	5
Німецька мова	1
Історія України	2
Всесвітня історія	1
Алгебра	1,5
Геометрія	2
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	2
Хімія	2
Захист України	1,5

Інформатика	1
Технології	2
Культурознавство Великобританії та США	1
Література Великобританії та США	1
Основи ділового спілкування Великобританії та США	1
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	5
Географія	0,5
Алгебра	1,5
Фізична культура	3
Гранично допустиме навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Додаток 3
до освітньої програми
«Ліцей «Муніципальний
колегіум»»

(Розподіл навчального часу
складений за Типовим навчальним
планом спеціалізованих шкіл з
навчанням українською мовою і
поглибленим вивченням іноземних
мов (III ступінь), затвердженим
наказом Міністерства освіти і науки
України
від 20.04.2018 року № 408)

**Кількість навчальних годин для профільних предметів
за освітньою програмою
КЗ «Ліцей «Муніципальний колегіум»
Кропивницької міської ради»**

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень
	10, 11 класи
Іноземна мова (англійська)	5
Алгебра і початки аналізу	3

Геометрія	2
-----------	---

Додаток 4
до освітньої програми
«Ліцей «Муніципальний
колегіум»

(таблиця 4 до Типової освітньої програми
наказу МОН України від 20.04.2018 №408,
в редакції наказу від 28.11.2019 № 1493
«Про внесення змін до типової освітньої
програми закладів загальної середньої
освіти III ступеня»)

**Перелік навчальних програм
для учнів 10, 11-х класів
КЗ «Ліцей «Муніципальний колегіум»
Кропивницької міської ради»**

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Реквізити
			11-А
1.	Українська мова	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
2.	Українська література	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
5.	Історія України	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
6.	Географія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
8.	Інформатика	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ

			від 23.10.2017 №1407
9.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
10.	Фізика (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтєва В.М.)	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 24.11.2017 №1539
11.	Астрономія (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 24.11.2017 №1539
12.	Фізична культура	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
13.	Хімія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
14.	Іноземна мова (англійська)	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407